U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **A. D.,** zast. Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5 2016, č. j. OAM-36/LE-LE05-LE05-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 5. 2017, č. j. 42 Az 17/2016 - 49,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Vratislavu Polkovi, advokátovi se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **5 250 Kč**. Tato částka mu bude vyplacena do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „rozhodnutí žalovaného“). Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14 a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „ zákon o azylu“) tak, že je nepřípustná dle § 10a písm. e) zákona o azylu a řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje dle § 25 písm. i) zákona o azylu.

I. Vymezení věci

[2] Z předloženého správního spisu lze zjistit, že dne 27. 3. 2016 podal stěžovatel žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že je ukrajinské státní příslušnosti a ukrajinské národnosti, hlásí se k pravoslavnému náboženství. Není a ani nikdy nebyl členem žádné politické strany. Je schopen dorozumět se česky, ukrajinsky a rusky. Je rozvedený, má jednoho syna, který v současnsoti bydlí na Ukrajině. Do ČR přijel autobusem na základě polského víza platného do 31. 12. 2011. Před odjezdem bydlel v městě Ivano-Franskovsk v Ivanofrankovské oblasti. Uvedl, že žádost o udělení mezinárodní ochrany nikdy předtím nepodával. Kromě problémů s vysokým tlakem se cítí zcela zdráv.

[3] Za doby SSSR byl na vojně. Po návratu domů se již vrátil na Ukrajinu (v mezidobí vznikla). Na Ukrajině pobíral vojenský důchod, který mu následně odebrali, neboť je v současnosti v ČR. Chtějí ho vzít do války, ale on válčit nechce, má strach bojovat. Chtějí jej přednostně, neboť 5 let studoval vojenské právo a má i vojenskou hodnost. Volala mu matka, že má doma povolávací rozkazy.

[4] V řízení před krajským soudem stěžovatel napadl celý výrok rozhodnutí žalovaného. Brojil proti nesprávnému způsobu posouzení jeho druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany, neboť mělo dojít k jejímu meritornímu projednání, protože obsahuje nové skutečnosti. Stěžovatel se domníval, že naplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu a doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Žádná z námitek nesměřovala proti posouzení podmínek pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny ani doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny či humanitárního azylu dle § 14 téhož zákona.

[5] Upozorňoval na to, že jeho druhá žádost nemohla být posouzena jako nepřípustná, neboť on uvedl právě ony nové skutečnosti, které svědčí o důvodnosti obavy stěžovatele z pronásledování, resp. z hrozby vážné újmy v případě návratu domů do vlasti. V průběhu správního řízení označil za důvod svých obav z návratu do vlasti válku, kdy v této shledával nebezpečí hned v několika rovinách. V prvním řízení konstatoval obavu z obdržení povolávacího rozkazu a následného nebezpečí v případě, že bude odveden. Ve druhém řízení, při opakovaně podané žádosti, uvedl jako důvod opět válku, avšak konkrétní okolnosti se lišily, neboť již povolávací rozkaz obdržel a jeho obava z možného odvedení měla zcela reálný obsah. Dalším nebezpečím, kterému je vystaven v případě odmítnutí služby, je jeho stíhání za trestný čin. Obavy z nebezpečí na válečném poli stále trvaly. Skutečnost, že mu již byl doručen povolávací rozkaz je onou novou skutečností, kterou v předchozím řízení uplatnit nemohl a která svědčí pro nebezpečí pronásledování v případě návratu do vlasti. Ačkoli se důvod – ozbrojený konflikt – může zdát totožný, okolnosti této obavy jsou v částech odlišné. Z těchto důvodů nebylo možné jeho druhou žádost posoudit jako nepřípustnou, ale bylo nutné ji meritorně projednat a posoudit. Citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 1 Azs 43/2009 – 66, kde se soud zabýval z hlediska projednatelnosti obdobnou situací.

[6] Krajský soud se nejprve zabýval skutečnostmi, které byly uvedeny v jeho první žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 30. 4. 2015. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného o stěžovatelově první žádosti ze dne 18. 6. 2015, č. j. OAM-80/LE-BE02-LE22-2015, bylo zjištěno, že svou první žádost odůvodnil tak, že se obává povolání do armády, že bude muset bojovat. Ve vlastnoručně psaném prohlášení zopakoval, že žádá o azyl,

neboť dostal již mnoho povolání do armády. V první žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebylo stěžovateli vyhověno a mezinárodní ochrana mu nebyla přiznána.

[7] Nyní podaná žádost je druhá v pořadí. V mezidobí bylo stěžovateli rozhodnutím Policie České republiky, Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 7. 5. 2015, č. j. KRPA-170086-34/ČJ-2015-000022, uloženo správní vyhoštění a stanovena doba 3 let, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie.

[8] Žalovaný si pro posouzení žádosti vyžádal zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) ze září 2015, zabývající se posouzením mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině, zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 15. 8. 2015 a 9. 12. 2015, výroční zprávu Human Rights Watch ze dne 27. 1. 2016 a informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045-LPTP, o podmínkách výkonu vojenské služby a postihu za nenastoupení k výkonu vojenské služby.

[9] Při posuzování vycházel žalovaný zejména z informací poskytnutých stěžovatelem. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany a také z předchozího azylového řízení. Z uvedených listin vyplynulo, že v druhé žádosti neuvedl žádné nové skutečnosti, a proto žalovaný postupoval dle § 10a písm. e) ve spojení s § 25 písm. i) zákona o azylu, neboť byla kumulativně naplněna všechna kritéria uvedená v § 10a písm. e) zákona o azylu.

[10] Stěžovatel neuvedl žádné nové relevantní skutečnosti, které by nasvědčovaly závěru, že by byl příslušníkem určité sociální skupiny, jež je pronásledována pro příslušnost k této skupině či pro názory či přesvědčení, které zastává, a proto žalovaný správně vyhodnotil, že zde není důvod pro udělení mezinárodní ochrany z uvedeného důvodu.

[11] K námitce, že nebyly splněny podmínky pro užití § 10a písm. e) zákona o azylu, soud uvedl, že ze správního spisu jednoznačně vyplynulo, že žádost stěžovatele o mezinárodní ochranu ze dne 27. 3. 2016 je již druhou v pořadí, jedná se tedy o opakovanou žádost. Současně musí být splněny podmínky o uvedení nových skutečností, které nebyly bez stěžovatelova vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení. Nyní uváděné důvody jsou totožné s důvody uvedeným v první žádosti. S tvrzením, že novou skutečností je doručení povolení do armády, se soud neztotožnil.

[12] K rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Azs 43/2009, soud uvedl, že neshledal nesoulad mezi citovaným judikátem a rozhodnutím žalovaného. Stěžovatel neuvedl v opakované žádosti nové skutečnost, jak ostatně již obsáhle rozvedl. Z těchto důvodů byl postup žalovaného zcela v souladu s citovanou judikaturou a námitku stěžovatele označil za nedůvodnou.

[13] Stěžovatel namítal porušení § 12 a § 14a zákona o azylu, blíže však žalobní body nerozvedl. V této souvislosti soud poukazoval na § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., jenž stěžovateli ukládá povinnost uvést v žalobě konkrétní, tj. individualizovaná, skutková tvrzení doprovázená konkrétní právní argumentaci, z nichž bude zřejmé, z jakých důvodů

stěžovatel považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 4 Azs 149/2004 – 52). Stěžovatel je povinen v žalobě či jejím doplnění ve lhůtě k podání žaloby vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným. K uvedeným neurčitým žalobním bodům soud nebyl povinen přihlížet, neboť je stěžovatel ani jeho zástupce ve stanovené lhůtě nedoplnili. Nicméně v dané věci se jedná o přezkoumání řízení o udělení mezinárodní ochrany, a proto soud z procesní opatrnosti přistoupil k věcnému posouzení důvodů pro udělení azylu.

[14] Stěžovatel uváděl, že v případě, že by byl vrácen do vlasti, by byl povolán do armády a případně nasazen do bojů. V tomto směru považoval soud za podstatné, že stěžovatel sám netvrdil, že by mu ve výkonu vojenské služby bránila skutečnost zakládající relevantní pronásledování (např. náboženské důvody), ale omezil se pouze na tvrzení, že nechce bojovat ve válce. Co se týče obavy z nasazení do bojů v občanské válce proti separatistickým regionům na východě země, soud uvedl, že žalovaný již v rozhodnutí o první žádosti stěžovatele podrobně rozebral základní povinnosti občanů k vlastnímu státu týkající se výkonu vojenské služby, i mezinárodní náhled na tuto problematiku. S jeho názorem se soud plně ztotožnil. Branná povinnost a povolání do armády patří k nejzákladnějším závazkům příslušníků jednotlivých států, přičemž požadování jejího výkonu nelze obecně považovat za azylově relevantní důvody. To ostatně vyplývá i z konstantní judikatury soudů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49). Odmítání vojenské služby tedy samo o sobě ještě odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu nezakládá, a to ani v případě, že by její výkon byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.

[15] Z rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 8. 1994, č. j. 6 A 509/1994 – 27, plyne: „[O] *azylově relevantní důvod by se jednalo až např. v situaci, kdy by se musel podílet na bojových akcích, které jsou z hlediska přirozenoprávního mezinárodním společenstvím obecně odmítány (jako např. genocida, etnické čistky, kruté vedení války proti civilnímu obyvatelstvu, vraždění zajatců ap.), nikoli z pouhé averze k vojenské službě nebo ze strachu o život.*“ Takové informace však ze zpráv o stavu válečného konfliktu na Ukrajině, získané od mezinárodních organizací a Ministerstva zahraničních věcí ČR, nevyplývají.

[16] Žalovaný nepochybil ani v případě posouzení nesplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany dle § 14a zákona o azylu. Stěžovatel neuvedl a v řízení nevyplynuly žádné skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit, že stěžovateli hrozí v případě návratu na Ukrajinu vážná újmy uložením nebo vykonáním trestu smrti. Již v předchozím řízení se žalovaný pečlivě zabýval otázkou, zda stěžovateli hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení či nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. S poukazem na dostupné zprávy o Ukrajině, které jsou součástí správního spisu, a které si žalovaný opětovně vyžádal, je zřejmé, že v případě návratu na Ukrajinu mu nehrozí vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Soud se s tímto závěrem ztotožnil.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[17] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[18] Stěžovatel namítá nezákonný postup krajského soudu. Soud nedostatečně přezkoumal činnost správního orgánu, která nevycházela ze spolehlivě zjištěného stavu věci, a zároveň sám zatížil své rozhodnutí nezákonností, když své rozhodnutí nepřesvědčivě zdůvodnil.

[19] Je přesvědčen o nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Předesílá, že ve správním řízení byl zásadním způsobem porušen především § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „správní řád"), když žalovaný nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalovaný nedostál ani této povinnosti, což má přesah do následného rozhodnutí ve věci, čímž byly porušeny i další zásady správního řízení, zejména § 2 odst. 3 a odst. 4 správního řádu. Je evidentní, že žalovaný nepřihlédl ke specifickým okolnostem řešeného případu a vůbec nešetřil oprávněné zájmy stěžovatele.

[20] Daný postup kompletně podpořil krajský soud, ačkoli zjištěné skutečnosti zcela jednoznačně podporují naprosto odlišný závěr. Soud zároveň zcela ignoroval namítané podstatné skutečnosti a omezil se výhradně na odkazy směrem k napadenému rozhodnutí žalovaného, které byl povinen přezkoumat. Místo toho si z něj vytvořil podkladový materiál pro odůvodnění svého rozhodnutí.

[21] Stěžovatel poukazuje na to, že sice podal žádost, která je opakovaná, avšak ta nemůže být posouzena jako nepřípustná, neboť on uvádí nové skutečnosti, které svědčí o důvodnosti jeho obavy z pronásledování, resp. hrozby vážné újmy v případě návratu do vlasti.

[22] Soud v tomto směru vycházel z nesprávně zjištěného stavu věci, neboť uvádí, že si stěžovatel podal opakovanou žádost a v obou případech měl uvádět, že mu byly zaslány povolávací rozkazy. Stěžovatel v průběhu správního řízení označil za důvod svých obav z návratu do vlasti samozřejmě válku, neboť v ní shledává nebezpečí hned v několika rovinách. V prvním řízení konstatoval obavu z obdržení povolávacího rozkazu a následného nebezpečí v případě, že na základě toho bude odveden. Stěžovateli tedy sice byl zaslán povolávací rozkaz již v době, kdy žádal poprvé o mezinárodní ochranu, avšak tento si nepřevzal. V druhém řízení, při opakovaně podané žádosti, stěžovatel opět uvedl jako důvod válku, avšak konkrétní okolnosti této obavy se již lišily, neboť stěžovatel povolávací rozkaz již obdržel a jeho obava z možného odvedení již měla zcela reálný obsah. Navíc zde přibylo další nebezpečí v případě odmítnutí služby, kdy po obdržení povolávacího rozkazu již může být odmítnutí stíháno jako trestný čin. Obavy z nebezpečí na válečném poli samozřejmě trvají po celou dobu.

[23] Skutečnost, že mu byl již doručen povolávací rozkaz, je onou novou skutečností, kterou v předchozím řízení uplatnit nemohl a která svědčí pro nebezpečí pronásledování v případě návratu do vlasti. Ačkoli již v minulosti mu byly zasílány povolávací rozkazy, tak ty nikdy nepřevzal, nebyly mu tedy doručeny.

[24] Ač se na první pohled může zdát důvod podání žádosti (tj. obava z ozbrojeného konfliktu) důvodem totožným, okolnosti této obavy jsou v některých částech odlišné. Má za to, že v takové situaci není možné posoudit jeho žádost jako nepřípustnou a je nutno ji meritorně projednat.

[25] Opakovaně poukazuje na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Azs 43/2009 a obsáhle je cituje. Soud se v daném rozhodnutí zabýval podáním opakované žádosti z hlediska jejího posouzení a projednatelnosti. Jednalo se prakticky o shodnou situaci, kdy posuzoval totožný důvod – nemoc, avšak v různém stupni vývoje.

[26] Nesouhlasí s posouzením krajského soudu, který potvrdil závěry žalovaného a dospěl k závěru, že se jednalo o podání opakované žádosti, ve které nebyly uvedeny nové důvody. Krajský soud odmítl citovaný rozsudek, který prý nijak nevyvrací závěry žalovaného. Stěžovatel má za to, že závěry soudu jsou nesprávné a vycházejí z nesprávně zjištěného skutkového stavu.

[27] Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[28] Žalovaný ve vyjádření uvedl, že pokládá námitky stěžovatele za nedůvodné, což jednoznačně vyplývá z obsahu správního spisu. V této souvislosti se na základě žalobních námitek případem dostatečně zabýval i krajský soud, na jehož závěry žalovaný odkazuje. K námitce stěžovatele týkající se nedostatečného odůvodnění rozsudku, když ve většině rozsahu se soud omezí pouze na opakování tvrzení stěžovatele a nezdůvodnil, jakým způsobem dané skutečnosti hodnotil, dodává, že pro tento postup krajského soudu nalezl oporu v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2016, č. j. 5 Azs 168/2015 – 36.

[29] K námitce, že stěžovatel uváděl v žádosti nové skutečnosti (obdržení povolávacího rozkazu) uvádí, že se touto námitkou podrobně zabýval ve svém vyjádření k žalobě a jeho závěry potvrdil i krajský soud. Opakuje, že skutečnost doručení povolávacího rozkazu a nástup do armády byla posouzena v rámci předcházejícího řízení (a to konkrétně na str. 3 a 4), i když se jmenovaný v této době povolání do armády pouze obával, povolávací rozkaz si nepřevzal osobně. Součástí rozhodnutí předchozího řízení týkající se jeho první žádosti je i posouzení situace doručení povolávacího rozkazu, která však není důvodem pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť se jedná o státoobčanskou povinnost, která je běžná v řadě demokratických zemí. Obdržení povolávacího rozkazu a povolání stěžovatele do armády je meritorně posouzeno v rámci předchozího řízení.

[30] Krajský soud v rozsudku zdůvodňoval, že stěžovatel sám na vlastnoručně psaném prohlášení zopakoval, že žádá o azyl, protože již dostal mnoho povolání do armády. Má tak za prokázané, že situace stěžovatele a jeho tvrzení v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou totožné s tvrzením v řízení předchozím.

[31] Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, případně zamítl jako nedůvodnou.

[32] Stěžovatel dne 25. 5. 2017 spolu s kasační stížností požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů pro zastupování v řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud ze spisu krajského soudu zjistil, že krajský soud usnesením ze dne 5. 4. 2017, č. j. 42 Az 17/2016 – 42, ustanovil stěžovateli zástupce z řad advokátů, Mgr. Vratislava Polku. Dle § 35 odst. 8 s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Přípisem ze dne 6. 6. 2017, č. j. 9 Azs 150/2017 – 12, byl o tomto stěžovatel vyrozuměn prostřednictvím ustanoveného zástupce.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[33] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[34] Dne 26. 9. 2017 podal zástupce stěžovatele návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatele. O tomto návrhu Nejvyšší správní soud nerozhodoval, jelikož dne 3. 10. 2017 rozhodl o samotné kasační stížnosti, čímž pozbylo smyslu rozhodovat o návrhu na odkladný účinek.

[35] Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud v souladu s § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“.

[36] Soud nespatřuje v namítaných skutečnostech přesah vlastních zájmů stěžovatele, a to v mezích vytyčených výše uvedeným usnesením prvního senátu zdejšího soudu.

[37] Následně se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námitky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[38] Veškerá výše uvedená kritéria napadený rozsudek splňuje. Krajský soud se pečlivě zabýval všemi žalobními námitkami. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí opřené o vyčerpávající odůvodnění, ze kterého je zcela zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Správní orgán unesl své důkazní břemeno, přičemž je patrné, že se pečlivě zabýval celým správním spisem, a tudíž situace byla hodnocena individuálně.

[39] Nepřezkoumatelnost rozsudku nemůže být způsobena ani tím, že krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí zhodnotí průběh správního řízení, ztotožní se s postupem žalovaného a jeho závěry souhlasně aprobuje. Z uvedeného nelze dovozovat, že by se soud

námitkami stěžovatele nezabýval, nepodrobil hodnocení žalovaného vlastním úvahám, ale pouze převzal jeho názory. Krajský soud v odůvodnění nadto vyslovil rovněž své úvahy a hodnocení azylově relevantních skutečností (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 168/2015).

[40] Se zcela obecnou námitkou, že byl porušen § 2 odst. 3 a odst. 4 a § 3 správního řádu se soud neztotožnil. O zjištěném skutkovém stavu nejsou důvodné pochybnosti, žalovaný vycházel ze všech dokumentů založených ve spisu, z obou žádostí o udělení mezinárodní ochrany, pohovoru i z údajů poskytnutých k nim.

[41] Předmětem sporu je otázka, zda jsou v opakované žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany ze dne 27. 3. 2016 uvedeny nové skutečnosti.

[42] Problematikou opakovaných žádostí se již kasační soud dostatečně zabýval v řadě svých předchozích rozhodnutí. Z jeho konstantní judikatury vyplývá, že v případě opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu se jedná „[o] *výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté*“, a je tedy nutné zajistit, aby „[n]*edocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65 a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Azs 29/2013 – 21. V rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS, rozšířený senát uvedl, že: „[O]*důvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.*“ Ve vztahu k poslednímu kritériu Nejvyšší správní soud konstantně zdůrazňuje, že „[h]*lavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit během předchozího pravomocně ukončeného řízení*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 9 Azs 5/2009).

[43] Právní úprava podávání opakovaných žádostí je obsažena v § 10a písm. e) zákona o azylu. Z dikce ustanovení lze dovodit nutnost kumulativního splnění dvou podmínek pro to, aby bylo možné opakovanou žádost věcně projednat: 1. je nutné uvést nové skutečnosti nebo zjištění; 2. musí se jednat o takové skutečnosti či zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení. Ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu tak představuje jistý filtr, jehož prostřednictvím je možné propustit do dalšího opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany již jednou rozhodnutou věc. Je však nutno důsledně dbát na splnění obou výše uvedených podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí tak, jak tomu svědčí skutkové okolnosti projednávané věci (srov. rozsudek Nejvyšší správního soudu sp. zn. 9 Azs 5/2009).

[44] Za důvod nové žádosti stěžovatel označil obdržení povolávacích rozkazů, resp. jejich doručení. Ze správního spisu bylo zjištěno, že stěžovatel v pohovoru k první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, konaného dne 21. 5. 2015 uvedl, že už má 18 předvolání do armády, chodí mu už asi rok a poslední přišla před týdnem. Matka mu řekla, že mu předvolání zašle poštou. Pobíral vojenskou penzi, ale protože předvolání nepřevzal, vzali mu ji. Ve vlastnoručně psaném prohlášení, které je přílohou první žádosti, zopakoval, že žádá o azyl, protože ho odvedou do armády, do války, neboť již dostal mnoho povolání do armády. Toto prohlášení sám podepsal. V druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany (na formuláři o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu na č l. 44 správního spisu) uvedl, že byl na vojně za doby SSSR; volala mu matka, že má doma povolávací rozkazy; chtějí ho přednostně, neboť měl hodnost a studoval 5 let vojenské právo. Má strach bojovat, už nechce válčit. (V ní také uvedl, že nikdy předtím o udělení mezinárodní ochrany nežádal. Ze správního spisu vyplynul opak, a proto je nyní posuzována přípustnost jeho opakované žádosti.) V rámci seznámení s podklady dne 1. 4. 2016 byl stěžovatel dotázán, zda chce uvést nějaké skutečnosti nebo nové informace, které by měl vzít správní orgán v úvahu při posouzení jeho žádosti. Stěžovatel odpověděl negativně.

[45] První podmínkou pro připuštění opakované žádosti je, aby v ní byly uplatněny jiné důvody než v žádosti předchozí. Za nové skutečnosti nebo zjištění je nutno považovat nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by *prima facie* mohly mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo jakéhokoli smyslu, protože jeho výsledek by byl předem daný a ve svém důsledku by takové správní řízení nekorespondovalo s požadavkem hospodárnosti, vnímaným jakožto dosahování žádoucích výsledků s co nejmenšími možnými náklady (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 Azs 5/2009 a komentář k § 10a písm. e) In. KOSAŘ, David, MOLEK, Pavel a kol. *Zákon o azylu. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2010, cit. ASPI).

[46] Již tato podmínka nebyla splněna, neboť stěžovatel od počátku prvního řízení tvrdí, že má povolávací rozkazy (dostal je). Ve svém prohlášení k první žádosti uvedl, že již *dostal* mnoho povolání do armády. V žalobě začal uvádět tvrzení, že povolávací rozkazy *obdržel*, čímž se jeho obava možného odvedení do války stala reálnou. Nelze souhlasit s jeho námitkou, že v opakované žádosti uvádí novou skutečnost, kterou pouze podřadil pod společného jmenovatele jako v předcházejícím řízení – válku. Slovesa „obdržet“ a „dostat“ jsou synonyma. S ohledem na nutnost kumulativního splnění obou výše jmenovaných podmínek, již tato okolnost sama postačuje k tomu, aby žádost byla shledána nepřípustnou.

[47] V předcházejícím řízení byla předmětem zkoumání stěžovatelova obava z armády. V rozhodnutí o první žádosti bylo uvedeno, že branná povinnost patří k základním státoobčanským povinnostem, kterou uznává i mnoho mezinárodních smluv. Nebyly zjištěny žádné důvody, pro které by se stěžovatelem mělo být nakládáno diskriminačně (ty stěžovatel neuvedl ani v druhé žádosti). Zároveň bylo v rozhodnutí odkázáno na Ženevskou konvenci, dle které není ani vyhýbání se nástupu vojenské služby či dezerce, byť by byla trestná, důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Stejný názor konstantně

zastává i Nejvyšší správní soud (srov. například rozsudek ze dne 22. 12. 2004, č. j. 7 Azs 321/2004 – 46).

[48] Obecné námitce stěžovatele, dle níž uvedl nové skutečnosti, které svědčí o důvodnosti jeho obavy z pronásledování, resp. z hrozby vážné újmy v případě návratu do vlasti, soud nepřisvědčil. Detailní posouzení jím uváděných skutečností již bylo obsahem rozhodnutí o jeho první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel ve druhé žádosti žádné nové skutečnosti neuvádí, argumentuje jen obecnou námitkou týkající se strachu z armády a obdržení povolávacích rozkazů, a té soud nepřisvědčil.

[49] Nejvyšší správní soud se k otázce důkazního břemene a především k povinnosti tvrzení ze strany žadatele o udělení mezinárodní ochrany již dříve opakovaně vyjádřil ve své judikatuře (srov. např. rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70, publ. č. 1749/2009 Sb. NSS). Důkazní břemeno v podobě břemene tvrzení dopadá v prvotní fázi na stěžovatele, který musí tvrdit všechny relevantní skutečnosti (i v případě důkazní nouze) a utvořit rámec zjišťování skutkového stavu především svými tvrzenými. I v nyní projednávané věci byly posouzeny žádosti stěžovatele, pohovor k jeho žádosti i další relevantní skutečnosti, které byly objektivně zhodnoceny, a to vždy se stejným závěrem, který soud shledává jako správný.

[50] K odkazu na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Azs 43/2009 soud uvádí, že v daném řízení šlo o opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, která byla odůvodněna odlišnou fází nevyléčitelné nemoci (v prvním řízení se jednalo o stadium nemoci v podobě pozitivního HIV a v druhém řízení již dospěla nemoc do stadia AIDS). Stěžovatel v dané věci doložil pomocí lékařských zpráv, že se nemůže v důsledku dalšího stádia nemoci zapojit do pracovního procesu v zemi původu, čímž si nemůže vydělat na léčbu svého onemocnění. Tyto skutečnosti byly považovány za nové, které stěžovatel nemohl bez své viny uvést v předchozím řízení. Právě tyto okolnosti byly rozhodující při posuzování stěžovatelovi první žádosti o udělení mezinárodní ochrany a díky nastalým podstatným změnám musela být druhá žádost stěžovatele znovu posouzena.

[51] V nyní projednávané věci však k žádnému vývoji situace nedošlo, neboť stěžovatel od počátku tvrdí stále stejné skutečnosti, které se nijak (natož podstatně) nezměnily. Odkaz na výše uvedený judikát je v nepřiléhavý a námitka je nedůvodná.

[52] Žalovaný postupoval při posuzování žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu v souladu se zákonem, jestliže řízení pro nepřípustnost zastavil. Rovněž krajský soud postupoval v souladu se zákonem, jestliže žalobu posoudil jako nedůvodnou a zamítl ji.

IV. Závěr a náklady řízení

[53] Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[54] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

[55] Žalobci byl krajským soudem ustanoven zástupce Mgr. Vratislav Polka, a to usnesením ze dne 5. 4. 2017, č. j. 42 Az 17/2016 – 42. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci žalobce, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát.

[56] Ustanovený zástupce, Mgr. Vratislav Polka, advokát se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, učinil v řízení před Nejvyšším správním soudem celkem dva úkony právní služby, kterými jsou jedno písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“)] spočívající v sepsání doplnění kasační stížnosti a dále podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[57] Za doplnění kasační stížnosti (jeden úkon právní služby) náleží zástupci stěžovatele mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu]. Náhrada nákladů řízení se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Dále zástupce stěžovatele učinil návrh na přiznání odkladného účinku. Za jeden takový úkon právní služby mu náleží odměna ve výši jedné poloviny z 3 100 Kč, tj. 1 550 Kč [§ 7 bod 5. a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, a 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu)]. Tento úkon sice výslovně není zmíněn v § 11 odst. 2 advokátního tarifu, který jmenuje úkony s mimosmluvní odměnou ve výši jedné poloviny, nicméně písm. a) tohoto ustanovení za takový úkon považuje návrh na předběžné opatření, dojde-li k němu po zahájení řízení. Ustanovení § 11 odst. 3 advokátního tarifu následně stanoví, že za úkony právní služby neuvedené v odstavcích 1 a 2 náleží odměna jako za úkony, jimž jsou svou povahou a účelem nejbližší. Návrh na vydání předběžného opatření a návrh na přiznání odkladného účinku jsou instituty obdobné, a proto soud přiznal odměnu ve snížené podobě. Soudní praxe při výkladu ustanovení náhrady nákladů za převzetí a přípravu zastoupení, je-li klientovi zástupce ustanoven [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu] vychází z toho, že k přiznání odměny za úkon právní služby spočívající v převzetí věci dojde pouze tehdy, jestliže se uskuteční první porada mezi zástupcem a zastoupeným. Zástupce byl ustanoven již v řízení před krajským soudem a náhradu nákladů za tento úkon mu již byl přiznán, proto mu jej soud opakované nepřiznává, ač o něj v doplnění kasační stížnosti požádal. Ustanovený zástupce není plátcem DPH, proto mu výše odměny nebyla o částku DPH navýšena. Zástupci stěžovatele se tedy přiznává odměna v celkové výši 5 250 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. října 2017

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu